

CABINET MINISTRU DELEGAT PENTRU BUGET

Raport privind execuția bugetară preliminară pe anul 2012

Cuprins

- I. Analiza situației macroeconomice din anul 2012
- II. Deficitului structural și deficitul ESA în anul 2012
- III. Execuția bugetară în anul 2012
- IV. Cheltuielile de natura investițiilor în anul 2012
- V. Activele financiare și nefinanciare guvernamentale
- VI. Finanțarea deficitului bugetar și datoria publică

Anexa nr.1- Execuția bugetului general consolidat în perioada 01 ianuarie - 31 decembrie 2012

I. Analiza situației macroeconomice din anul 2012

Bugetul pe anul 2012 a avut ca punct de plecare prognoza macroeconomică de la sfârșitul anului 2011, convergentă cu proiecțiile Comisiei Europene, așa cum de altfel prevede Legea responsabilității fiscal-bugetare. Totodată, previziunile macroeconomice pentru anul 2012 s-au bazat pe datele statistice publicate până în luna octombrie de către INS cu privire la evoluția economiei românești în anul 2011.

- modificări procentuale față de anul precedent -

	Cadrul macroeconomic pentru buget 2012	Prognoza de toamnă 2011 a CE pentru România	Realizări
PIB	2,1	2,1	0,3
Consum privat	1,9	1,9	0,7
Consum guvernamental	1,2	1,5	1,9
FBCF	4,5	2,6	4,0

Contextul internațional și, cu deosebire, perspectivele din Uniunea Europeană și principalele țări membre, cu pondere în comerțul exterior al României, avute în vedere la fundamentarea prognozelor au fost cele din Prognoza de toamnă 2011 a Comisiei Europene. La momentul construcției bugetului pe anul 2012 se anticipa că pe ansamblul UE și în zona euro situația economică va fi dificilă, dar creșterea economică – deși mult sub cea din anul 2011 – se va situa în palierul pozitiv.

Evoluțiile economice au fost însă sub ce se anticipase inițial. În anul 2012 creșterea reală a PIB a fost de -0,3% pe ansamblul UE și de -0,6% în zona euro, cu efect negativ asupra cererii externe și, implicit, asupra industriei românești.

Creșterea economică și importul în UE în 2012

modificări procentuale față de anul precedent -

	Creșterea PIB		Importul de bunuri și servicii	
	Prognoza de toamnă 2011	Realizări	Prognoza de toamnă 2011	Realizări
UE - 27	0,6	-0,3	2,9	-0,1
Zona euro	0,5	-0,6	3,0	-0,7
Germania	0,8	0,3	5,8	2,3

Semnificativ este faptul că în 2012 România a reușit să evite recesiunea economică, neînregistrându-se două trimestre de reducere a activității față de trimestrul precedent. Dintre

țările UE, Cehia, Spania, Franța, Italia, Ungaria, Portugalia, Olanda s-au aflat temporar sau pe tot parcursul anului în recesiune.

-%, față de trimestrul precedent -

2012	România	UE - 27	Zona Euro
Trimestrul I	-0,1	0,0	-0,1
Trimestrul II	0,4	-0,2	-0,2
Trimestrul III	-0,3	0,1	-0,1
Trimestrul IV	0,1	-0,5	-0,6

Sursele creșterii economice pe anul 2012, care au reușit să atenueze impactul contextului internațional și al secetei, au fost investițiile (o contribuție de un procent la creșterea reală a PIB), cu efect în redresarea activității de construcții, și consumul, cu deosebire cel de servicii.

Contribuția elementelor de utilizare la creșterea reală a PIB

- procente -

	2011		2012	
	Cadrul macroeconomic pentru buget 2012	Realizări	Cadrul macroeconomic pentru buget 2012	Realizări
Produsul intern brut	1,5	2,2	2,1	0,3
Cererea internă	1,5	2,6	2,4	1,0
- Consum final	0,4	0,8	1,4	0,6
-- Cheltuieli cu consumul privat	0,5	0,8	1,3	0,4
-- Cheltuieli cu consumul guvernamental	-0,1	0,0	0,1	0,2
- Formarea brută de capital	1,1	1,9	1,1	0,3
-- Formarea brută de capital fix	0,7	1,8	1,0	1,0
-- Modificarea stocurilor	0,4	0,1	0,1	-0,7
Exportul net	0,0	-0,4	-0,3	-0,7
- Exportul de bunuri și servicii	2,9	3,7	3,0	-1,3
- Importul de bunuri și servicii	2,9	4,1	3,3	-0,6

Din punct de vedere al ofertei interne, sectorul serviciilor a fost factorul principal al creșterii economice. **Agricultura** a reprezentat principalul sector care a contribuit negativ la creșterea economică, sector în care, datorită secetei, s-a înregistrat cea mai mare reducere de producție din ultimii 20 de ani. La aceasta s-a adăugat efectul de bază al unei producții excepționale în anul 2011.

Contribuția ramurilor la creșterea reală a PIB

- procente -

	2011		2012	
	Cadrul macroeconomic pentru buget 2012	Realizări	Cadrul macroeconomic pentru buget 2012	Realizări
Industria	0,9	0,0	0,8	-0,6
Agricultura, silvicultura, pescuit	0,4	0,7	0,0	-1,4
Construcții	0,1	-0,6	0,4	0,0
Total servicii	0,1	1,4	0,7	1,9
Impozite nete pe produs	0,1	0,7	0,2	0,4
PRODUS INTERN BRUT	1,5	2,2	2,1	0,3

Semnificativ este faptul că în anul 2012 produsul intern brut realizat în activitățile neagricole a înregistrat o creștere reală superioară celei din 2011.

- modificări procentuale față de anul precedent -

	2011	2012
VAB din Agricultura	12,4	-21,2
VAB din Activități neagricole	1,5	1,8
PIB	2,2	0,3

Notă: În activitățile neagricole sunt incluse și impozitele nete.

La sfârșitul anului 2012, **rata anuală a inflației** a ajuns la 4,95%, situându-se cu 1,81 puncte procentuale peste nivelul atins la sfârșitul anului 2011. Ca medie anuală, inflația s-a situat cu 2,46 puncte procentuale sub media anului anterior, ajungând la 3,3%, fapt datorat evoluției pozitive a prețurilor de consum din prima parte a anului.

Accelerarea ritmului de creștere cu precădere în trimestrul III a determinat depășirea cu 1,45 puncte procentuale a estimărilor din Raportul la Buget pentru anul 2012 în cazul inflației anuale, în timp ce media anuală a inflației a fost cu numai 0,33 puncte procentuale peste așteptări.

Avansul înregistrat de prețurile de consum peste estimări a fost rezultatul unui cumul de șocuri adverse pe latura ofertei, din care cel mai pregnant s-a manifestat creșterea prețurilor produselor agroalimentare, ca efect al scăderii producției agricole pe plan intern și internațional, în urma condițiilor climaterice nefavorabile.

În consecință, cea mai mare creștere a prețurilor față de sfârșitul anului 2011 s-a înregistrat la grupa mărfurilor alimentare, respectiv 6,21%, cu 1,26 puncte procentuale peste nivelul inflației.

Un șoc suplimentar a fost resimțit și din partea prețurilor reglementate, ale căror ajustări au depășit ipotezele inițiale. Creșteri semnificative la această categorie de prețuri s-au înregistrat la energie electrică (+13,02%), apă, canal, salubritate (+6,8%) și gaze (+5,23%).

Cu toate acestea, datorită persistenței unui deficit de cerere, creșterea prețurilor pentru mărfurile nealimentare la sfârșit de an cât și a tarifelor la servicii s-au situat la sfârșit de an sub nivelul total al inflației.

Efectele nefavorabile asupra prețurilor de consum s-au manifestat și datorită deprecierii monedei naționale cu 1,3 puncte procentuale peste nivelul anticipat, prețurile mărfurilor din import, dar și ale produselor și serviciilor racordate la moneda europeană având astfel o contribuție suplimentară la dinamica inflației.

II. Deficitul structural și deficitul ESA

2.1 Deficitul structural

Deficitul structural al României s-a redus de la 4,1% din PIB în 2011 la 2,2% în 2012, în concordanță cu reducerea deficitului bugetului general consolidat, dar și datorită înregistrării unei creșteri economice sub produsul intern brut potențial.

În anul 2012, *output-gap*-ul a fost în continuare negativ, cu circa 1,9 puncte procentuale peste cel din 2011, ceea ce a majorat componenta ciclică cu 0,5 puncte procentuale și a diminuat în aceeași măsură deficitul structural.

Evoluția deficitului structural a fost influențată de schimbarea politicii bugetare, respectiv trecerea de la măsuri temporare (*one-off*) pe partea de cheltuieli, ca în anul 2011, la măsuri temporare de majorare a veniturilor fără corespondent în evoluția cheltuielilor. Efectul măsurilor temporare este, în fapt, inclus în evoluția deficitului bugetului general consolidat. Astfel, impactul măsurilor temporare a devenit pozitiv în 2012, reducând deficitul bugetar cu 0,5% din PIB, în timp ce în 2011 efectul acestora a fost negativ, respectiv de majorare cu 1,1% a deficitului bugetar.

2.2 Deficitul ESA

Pentru anul 2012, deficitul administrației publice generale s-a calculat pe baza datelor finale transmise de instituțiile publice și a celor provizorii ale companiilor de stat clasificate în administrația publică, **deficitul preliminar rezultat conform metodologiei ESA 95 fiind de 2,8% din PIB.**

Comparativ cu anul 2011 deficitul calculat conform metodologiei ESA 95 în anul 2012 s-a redus cu 2,9 pp de la 5,7% din PIB în 2011 la 2,8% din PIB în 2012, ceea ce reprezintă o reducere la jumătate în condițiile unui an electoral.

Deficitul administrației publice generale conform ESA 95

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Deficit	mil. lei	-3.344,1	-7.709,5	-12.115,7	-29.242,1	-45.107,9	-35.741,3	-32.004,2	-16.471,3
	% din P.I.B.	-1,2	-2,2	-2,9	-5,7	-9,0	-6,8	-5,7	-2,8

III. Execuția bugetară pe anul 2012

1. Efectul rectificărilor bugetare

Bugetul de stat pe anul 2012, aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2012, nr.293/21.12.2011, a fost elaborat în condițiile evoluțiilor internaționale estimate la acea dată, luând în calcul o creștere a produsului intern brut între 1,8% și 2,3% pentru acest an.

Proiecția veniturilor și cheltuielilor bugetare a fost realizată pe baza indicatorilor macroeconomici estimați la data elaborării legii bugetului de stat pe anul 2012 și pe baza reglementărilor în domeniul fiscal, aplicabile pentru anul 2012.

Estimarea indicatorilor bugetari a avut în vedere atingerea unui nivel al deficitului bugetar inițial de 1,9% din produsul intern brut, în cash, cu posibilitatea de a fi majorat, în cursul anului, în concordanță cu conjunctura internă.

Rectificarea bugetara din august 2012 adoptata prin Ordonanța Guvernului, nr. 13/2012 a avut la baza urmatoarele elemente:

➤ **Evoluția activității economice** din primele cinci luni ale anului 2012 reflectată în creșterea produsului intern brut de circa 1,2% în anul 2012, față de 1,8-2,3% cât se estima la elaborarea legii bugetului de stat

➤ **Analiza rezultatelor bugetare** derulate pe parcursul primelor șase luni ale anului 2012: execuția bugetului general consolidat s-a încheiat cu un deficit de - 6,8 miliarde lei, respectiv 1,12 % din PIB față de deficitul realizat la aceeași dată a anului precedent de -11,2 miliarde lei respectiv 1,94% din PIB.

➤ **Continuarea Acordului Stand-by de tip preventiv, dintre România și Fondul Monetar Internațional**, intrat în vigoare la sfârșitul lunii martie 2011, care prevedea continuarea procesului de consolidare fiscală și a reformelor structurale începute sub anteriorul program pentru stimularea creșterii economice și asigurarea stabilității macroeconomice, contribuind la consolidarea încrederii investitorilor și la diminuarea riscului contagionii de pe alte piețe.

➤ **Adoptarea unor acte normative** cu influențe asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, prin care s-a creat cadrul legal implementării graduale a unor măsuri reparatorii față de salariații bugetari și față de pensionari.

Astfel, potrivit prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, nr.19/16.05.2012*, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare, de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, s-a majorat cu 8%, începând cu data de 1 iunie 2012, față de nivelul acordat pentru luna mai 2012 și cu 7,4%, începând cu data de 1 decembrie 2012, față de nivelul acordat pentru luna noiembrie 2012.

Impactul asupra cheltuielilor bugetare ca urmare a aplicării acestei măsuri s-a estimat, pentru anul 2012, la 1.525,5 milioane lei (0,3% din produsul intern brut).

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/08.05.2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice a stabilit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru pensionarii cu venituri din pensii mai mari de 740 lei ca fiind partea din venit care depășește acest nivel, iar prin prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului privind stabilirea unor măsuri de restituire a unor contribuții de asigurări sociale de sănătate, nr.17/16.05.2012*, a fost prevăzută restituirea, în tranșe, a sumelor reținute de la data de 1 ianuarie 2011 până la data de 30 aprilie 2012, reprezentând diferența dintre pensiile nete rezultate prin aplicarea procentului de contribuție de asigurări sociale de sănătate asupra întregului cuantum al pensiei și pensiile nete rezultate prin aplicarea procentului de contribuție de asigurări sociale de sănătate asupra părții din pensie care depășește nivelul de 740 lei.

Impactul bugetar al aplicării acestei măsuri reparatorii este de 1.299,4 milioane lei, respectiv 0,2% din produsul intern brut.

➤ **Continuarea politicii de consolidare fiscală** printr-un control riguros al cheltuielilor publice. Pe această linie, Guvernul a identificat o serie de **măsuri de reducere a cheltuielilor publice** și a constituit cadrul legal pentru implementarea acestora, concretizat în aprobarea *Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, nr.26/06.06.2012*.

Principalele măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare au fost:

- Diminuarea cu 30% a cheltuielilor de protocol și a cheltuielilor cu deplasările în străinătate efectuate de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, în semestrul II al

anului 2012, față de cheltuielile de această natură efectuate în semestrul II al anului 2011, **cu un impact de 60,0 milioane lei.**

- Interzicerea achiziționării de servicii juridice de consultanță, asistență și/sau reprezentare de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care au în structura organizatorică personal propriu de specialitate juridică, **cu influență asupra cheltuielilor bugetare de 317,0 milioane lei;**

- Interzicerea achiziționării din fonduri publice de tipărituri și alte bunuri pentru acțiunile de reprezentare și protocol, precum și pentru zile festive, inclusiv zile aniversare, **cu un impact bugetar de 5,0 milioane lei.**

- Limitarea la maxim 3 sau 2 a numărului persoanelor din delegațiile în străinătate în funcție de nivelul de reprezentare.

Impactul total al reducerii cheltuielilor bugetare a fost estimat la 463,0 milioane lei.

Estimarile la principalele categorii de **venituri bugetare** au fost ajustate astfel:

Influențe negative:

- accize: - 797,5 milioane lei (-0,1% din produsul intern brut);
- venituri nefiscale: -1.417,3 milioane lei (-0,2% din produsul intern brut);
- sume primite de la U.E. în contul plăților efectuate: - 1859,0 milioane lei (-0,3% din produsul intern brut);
- venituri din capital: - 578,5 milioane lei (-0,1% din produsul intern brut)

Influențe pozitive :

- taxa pe valoarea adăugată: +1805,0 milioane lei (0,3% din produsul intern brut);
- impozitul pe venit și salarii: + 430,9 milioane lei (0,07% din produsul intern brut);
- taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități: +288,8 milioane lei (0,05% din produsul intern brut).

Influențele, pe principalele naturi de cheltuieli, ale bugetului general consolidat se prezintă astfel:

- ✓ Cheltuielile de personal cresc cu +1125,6 milioane lei (+0,2% din produsul intern brut), în principal, ca urmare a majorării salariilor în sistemul bugetar;
- ✓ Cheltuielile cu dobânzi se majorează cu +890,4 milioane lei (+0,1% din produsul intern brut), ca urmare a modificării indicatorilor macroeconomici și a majorării deficitului bugetar de la 1,93% din produsul intern brut estimat inițial, la 2,25% din produsul intern brut;
- ✓ Cheltuielile aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile se diminuează cu -911,2 milioane lei (0,2% din produsul intern brut);

- ✓ Cheltuielile cu asistența socială se majorează cu +346,6 milioane lei (+0,1% din produsul intern brut).

Unul din obiectivele majore ale Ordonanței Guvernului nr. 13/2012 a fost alocarea de sume în scopul achitării arieratelor unor unități administrativ-teritoriale.

Astfel, a fost alocată suma de 500 milioane lei în scopul achitării arieratelor unor unități administrativ-teritoriale și instituții publice finanțate integral din bugetele locale, din subordinea acestora, rezultate din relații cu operatori economici furnizori de bunuri, servicii și lucrări, inclusiv cu operatorii economici care prestează serviciul public de producere, transport și distribuție a energiei termice în sistem centralizat, precum și a sumelor datorate de unitățile administrativ-teritoriale operatorilor economici care prestează serviciul public de producere, transport și distribuție a energiei termice în sistem centralizat.

În urma adoptării Ordonanței Guvernului nr. 13/2012 veniturile bugetului general consolidat s-au diminuat, pe sold, cu 252,3 milioane lei, de la 196222,3 milioane lei, la 195971,0 milioane lei iar cheltuielile bugetului general consolidat s-au majorat cu 2222,9 milioane lei, de la 207408,0 milioane lei, la 209631,0 milioane lei.

Ca urmare deficitul bugetului general consolidat a crescut cu 2475,2 milioane lei, de la 11184,7 milioane lei, reprezentând 1,9% din produsul intern brut, cât a fost estimat inițial, la 13660,0, reprezentând 2,25% din produsul intern brut.

A doua rectificare bugetară pe anul 2012, realizată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului, nr. 61/26 octombrie 2012 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2012*, a fost determinată de:

- Analiza rezultatelor bugetare derulate pe parcursul primelor 9 luni ale anului;
- Necesitatea asigurării fondurilor necesare unor ordonatori principali de credite în vederea desfășurării normale a activității acestora până la finele anului.;
- Necesitatea asigurării fondurilor necesare plății arieratelor în anumite domenii de activitate;
- Menținerea deficitului bugetului general consolidat la 13.660,0 milioane lei, respectiv 2,2 % din PIB.

Față de *Ordonanța Guvernului nr.13/23.08.2012 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2012* prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/26 octombrie 2012 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2012*, veniturile și cheltuielile bugetului general consolidat s-au majorat, pe sold, cu suma de 1.354,0 milioane lei:

Principalele influențe pozitive pe partea de **venituri bugetare ale bugetului general consolidat** s-au înregistrat pe taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități (venituri suplimentare de 908 milioane lei, din acordarea de licențe

pentru utilizarea benzilor de frecvență radio, reprezentând echivalentul a 204,1 milioane euro) și la venituri nefiscale (în principal, vărsăminte din profitul Băncii Naționale a României), în timp ce principalele corecții negative s-au înregistrat la impozitul pe venit (363 milioane lei) și taxa pe valoarea adăugată (210 milioane lei).

Pentru **cheltuielile bugetului general consolidat**, suma de 1.354,0 milioane lei, alocată suplimentar, a fost destinată, în principal, pentru: 628,8 milioane lei către bugetele locale pentru plată de arierate și a altor cheltuieli ale acestui buget, 450 milioane lei alocate bugetelor locale în scopul achitării plăților restante și a altor obligații de decontare, înregistrate în contabilitate, ale unor unități administrativ-teritoriale și instituții publice finanțate integral din bugetele locale, din subordinea acestora, rezultate din relații cu furnizorii de bunuri, servicii și lucrări precum și din relațiile cu unele instituții publice și 400,0 milioane lei alocate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru combaterea efectelor secetei din acest an și acordarea de avansuri aferente plăților naționale directe complementare în sectorul vegetal;

De asemenea, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/26 octombrie 2012*, bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate a fost suplimentat cu suma de 150 milioane lei, care a fost destinată pentru plata obligațiilor restante, reprezentând bunuri și servicii achiziționate cu termen de plată mai vechi de 90 de zile la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, ale unităților sanitare publice cu paturi, indiferent de rețeaua sanitară din care fac parte, cu prioritate ale spitalelor din rețeaua regională de spitale de urgență, definite în conformitate cu art.100 alin.(1) și 101 alin.(2) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare*.

Totodată, **pentru finanțarea drepturilor asistenților personali și persoanelor cu handicap grav** sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav, s-a alocat către bugetele locale, suma de 200 milioane lei pentru

Totalul **cheltuielilor de investiții**, din bugetul general consolidat, a fost estimat la 36,0 miliarde lei, reprezentând 5,9% din produsul intern brut, la prima rectificare bugetară, pentru ca la a doua rectificare, acesta să înregistreze o creștere de 37,2 miliarde lei, reprezentând 6,1% din produsul intern brut.

2. Execuția bugetară

Pe ansamblu, conform datelor preliminare, execuția bugetului general consolidat, în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie, s-a încheiat cu un deficit cash de 14,8 miliarde lei, respectiv 2,5% din PIB, față de un deficit anual prevazut de 13,7 miliarde lei.

Procesul de consolidare fiscală a continuat în anul 2012, deficitul bugetar diminuându-se cu peste 40% față de 2011, de la 4,3% din PIB la 2,5%.

Deficitul bugetului cash

		2011	2012	Diferențe 2012 față de 2011
Deficit	mil. lei	-23.898,6	-14.773,9	9.124,6
	% din P.I.B.	-4,3	-2,5	1,8

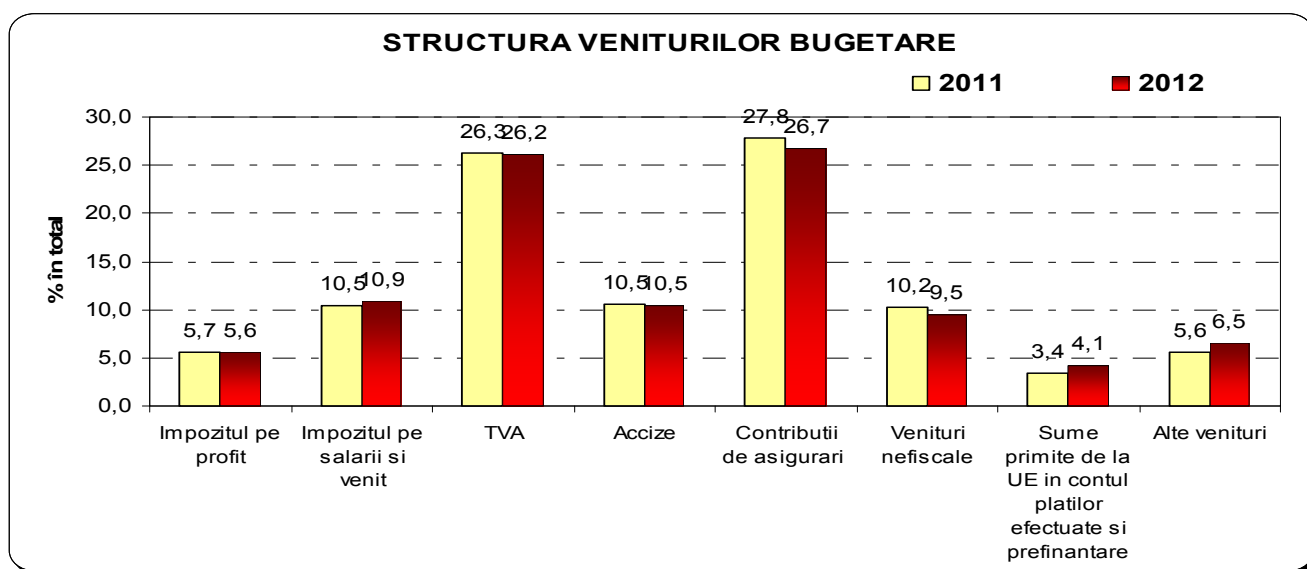
2.1 Veniturile bugetului general consolidat

Veniturile bugetului general consolidat, în anul 2012, au totalizat 193,1 miliarde lei, reprezentând 32,9% pondere în PIB și un grad de realizare față de estimările anuale de 97,1%.

Din punct de vedere al gradului de realizare al programului anual de încasări principalele venituri bugetare au înregistrat următoarele evoluții: **impozitul pe profit 98,8%, impozitul pe venit 98,5%; taxa pe valoarea adăugată 97,6%, accize 98,4%, contribuțiile de asigurări 101,1% și veniturile nefiscale 98,8%.**

Evoluții mai puțin favorabile față de nivelul anual programat al veniturilor s-au înregistrat în cazul **sumelor primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate**, unde gradul de realizare a fost de 71,7%.

Încasările bugetare au fost influențate atât de evoluțiile economice cât și de deciziile de politică fiscală adoptate cum ar fi creșterea salariului minim, majorarea salariilor în sectorul bugetar, modificarea bazei de calcul în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de pensionari, modificarea cuantumului accizelor precum și de măsura blocării temporare a rambursărilor fondurilor europene ca urmare a deficiențelor constatate în anii anteriori.

Din punct de vedere al ponderii principalelor categorii de impozite în total venituri încasate, s-au înregistrat creșteri în cazul **impozitelor pe profit, salarii, venit și câștiguri de capital** cu 0,5 pp, dar și în cazul **impozitelor și taxelor pe bunuri și servicii** cu 1,2 pp, ca urmare a creșterii ponderii **veniturilor din impozite și taxe pe bunuri și servicii** cu 0,9 pp și a **taxelor pe utilizarea bunurilor** cu 0,5 pp și în cazul **sumelor primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări** cu 0,7 puncte procentuale.

În paralel s-au înregistrat și diminuări în cazul **contribuțiilor de asigurări** cu 0,9 pp și a **veniturilor nefiscale** cu 0,7 pp.

Comparativ cu anul anterior **veniturile bugetului general consolidat** în anul 2012 au avut o evoluție pozitivă, creșterea nominală înregistrată fiind de 6,2% iar ca procent în PIB au crescut cu 0,2 pp de la 32,7% în 2011 la 32,9% în 2012.

Creșterea nominală a veniturilor față de anul 2011 a fost determinată în principal la încasările din impozitul pe profit (+5,3%), impozitul pe salarii și venit (+9,9%), TVA (+ 5,4%), accize (+6%), contribuții de asigurări (+2%), alte impozite și taxe pe bunuri și servicii dar și de donațiile din străinătate și sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate(+22,4%).

Evoluții sub nivelul încasărilor anului 2011 s-au înregistrat în principal în cazul veniturilor din capital (-15,1%) și veniturilor nefiscale (-1,3%).

Încasările din **impozitul pe venit** au crescut ca urmare a majorării numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, a creșterii salariului minim precum și modificării bazei de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate datorate de pensionari.

Încasările din **accize** au înregistrat o creștere cu 6% ca urmare a majorării nivelului accizelor la motorină, la țigarete, precum și majorării cursului de schimb.

Încasările în cazul veniturilor din **alte impozite și taxe pe bunuri și servicii**, în anul 2012, au înregistrat o creștere semnificativă față de încasările anului anterior datorită virării începând cu anul 2012 a contribuției trimestriale pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniu sănătății.

Încasările din **taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** au crescut față de anul anterior cu 46,4% ca urmare a încasării în anul 2012 a sumei de 921,6 milioane lei reprezentând taxe de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, potrivit prevederilor H.G. nr.605/2012.

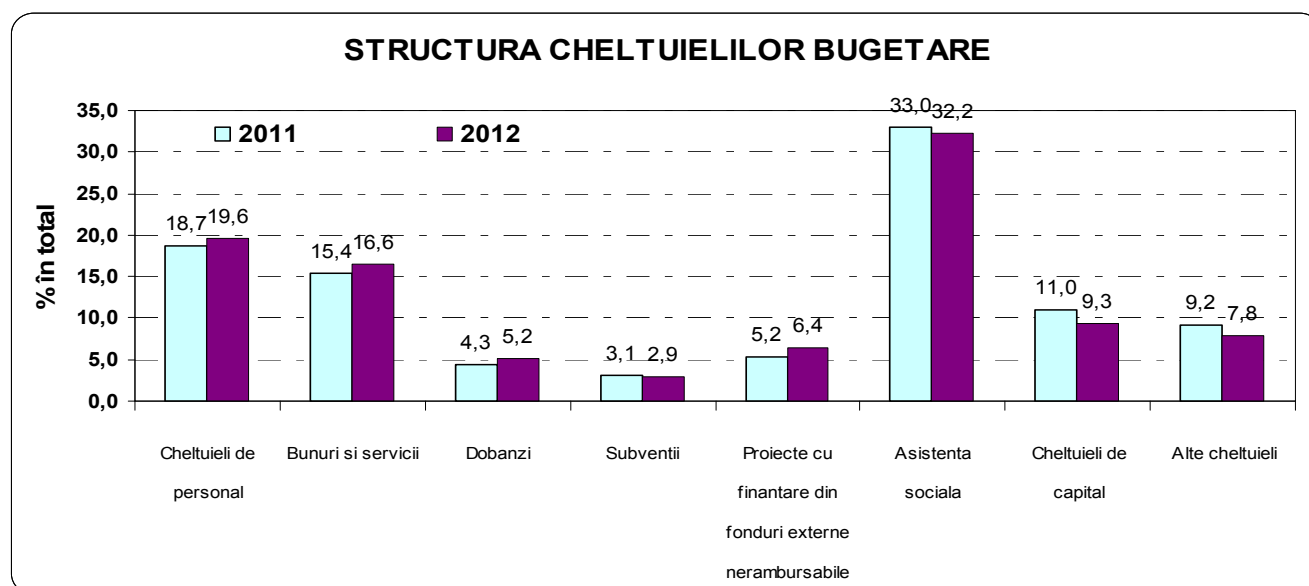
Încasările din **contribuțiile de asigurări** au crescut cu 2%, ca urmare a influenței rezultate din creșterea numărului de salariați, a câștigului salarial mediu brut, precum și creșterii salariului minim.

Sume primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost în sumă de 8 miliarde lei, în creștere cu 30,6% și au reprezentat 4,1% din PIB.

2.2 Cheltuielile bugetului general consolidat

Cheltuielile bugetului general consolidat au totalizat, în anul 2012, **207,9 miliarde lei**, ceea ce reprezintă 35,4% ca pondere în PIB și un grad de realizare față de nivelul prevăzut de 97,8%.

Din punct de vedere al gradului de realizare al programului anual principalele categorii de cheltuieli bugetare au înregistrat următoarele evoluții: **cheltuielile de personal 99,5%**, **cheltuielile cu bunuri și servicii 100,3%**, **cheltuielile cu dobânzile 100,2%**, **cheltuieli cu subvențiile 108,6%**, **cheltuielile cu asistența socială 99,4%**, **cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă 86,5%**.

Structura economică a cheltuielilor a înregistrat o creștere a ponderii cheltuielilor de personal cu 0,9 pp, a cheltuielilor cu bunuri și servicii cu 1,2 pp, dobânzi cu 0,9 pp și a cheltuielilor cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile cu 1,2 pp.

Diminuări ale ponderii s-au înregistrat în cazul, cheltuielilor cu subvențiile cu 0,3 pp și a cheltuielilor cu asistența socială cu 0,8 pp.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior **cheltuielile bugetului general consolidat** au înregistrat o creștere nominală de 1% dar ca procent în PIB acestea s-au diminuat cu 1,6 pp, de la 37% în 2011 la 35,4% în 2012.

În anul 2012 s-au înregistrat diminuări ale cheltuielilor bugetare față de aceeași perioadă a anului precedent în cazul **cheltuielilor cu subvențiile** cu 4,4%, **cheltuielilor cu asistența socială** cu 1,4%, dar și în cazul celor aferente **programelor cu finanțare rambursabilă** cu 23,6%.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat, în anul 2012, au crescut cu 6,2% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a reântregirii salariilor în sectorul bugetar cu 8% începând cu luna iulie precum și acordării unor drepturi salariale în urma unor hotărâri judecătorești.

În anul 2012 s-au menținut restricțiile cu privire la angajările din sistemul bugetar, precum și cele cu privire la acordarea anumitor sporuri personalului bugetar.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 8,4% față de anul precedent iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2pp. Creșterile au fost înregistrate în principal la administrațiile locale precum și la fondul național de sănătate ca urmare a plăților făcute pentru servicii medicale și medicamente.

Cheltuielile cu dobânzile au înregistrat o creștere cu 20,6% față de anul precedent ca rezultat al majorării deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și angajării împrumuturilor pentru acoperirea acestora, înregistrându-se astfel un efort suplimentar în ceea ce privește plata ratelor de capital și a dobânzilor.

Cheltuielile pentru investiții care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în anul 2012 de 35,5 miliarde lei și au reprezentat 6% ca pondere în PIB.

2.3 Evoluția principalelor domenii finanțate din bugetul general consolidat

	Realizări 2011		Realizări 2012		Diferențe 2012 față de 2011	
	mil. lei	% din PIB	mil. lei	% din PIB	mil. lei	
PIB	556.708		587.466			
CHELTUIELI TOTALE	205.818,5	37,0	207922,1	35,4	2.103,6	1,0%
Autoritati publice si actiuni externe	14.012,1	2,5	15.279,0	2,6	1.266,9	9,0%
Tranzactii privind datoria publica si imprumuturi	8.781,5	1,6	10.757,3	1,8	1.975,8	22,5%
Aparare	4.258,2	0,8	4.159,7	0,7	-98,5	-2,3%
Ordine publica si siguranta nationala	12.498,1	2,2	13.855,9	2,4	1.357,8	10,9%
Invatamant	17.606,1	3,2	17.777,4	3,0	171,4	1,0%
Sanatate	20.520,3	3,7	22.183,8	3,8	1.663,5	8,1%
Cultura, recreere si religie	6.290,9	1,1	6.259,6	1,1	-31,3	-0,5%
Asigurari si asistenta sociala	71.400,1	12,8	71.282,2	12,1	-117,8	-0,2%
Locuinte, servicii si dezvoltare publica	7.357,8	1,3	6.477,2	1,1	-880,7	-12,0%
Protectia mediului	5.192,2	0,9	4.504,4	0,8	-687,7	-13,2%
Combustibil si energie	2.137,9	0,4	1.816,8	0,3	-321,1	-15,0%
Agricultura, silvicultura, piscicultura si vanatoare	7.213,2	1,3	6.540,9	1,1	-672,3	-9,3%
Transporturi	21.377,3	3,8	20.183,9	3,4	-1.193,4	-5,6%
Alte domenii bugetare (alte servicii generale, comunicatii, industrie, etc.)	7.172,8	1,0	6.844,0	0,8	-328,8	-4,6%

IV. Cheltuielile de natura investițiilor în anul 2012

În programele de investiții publice aprobate ca anexă la bugetele ordonatorilor principali de credite, prin Legea nr. 293/2011 privind bugetul de stat pe anul 2012, au fost incluse 457 obiective / proiecte / programe de investiții, fondurile alocate fiind în sumă de 13.313 milioane lei pe total surse de finanțare, din care suma de 11.645 milioane lei de la bugetul de stat.

În anul 2012, pentru aceste proiecte / investiții publice au fost efectuate plăți în sumă de 11.188,1 milioane lei pe total surse (84% din programul anual), din care 10.107,3 milioane lei de la bugetul de stat (86,8% din programul anual).

Principalele proiecte de investiții incluse în programul de investiții publice al principalelor ministere pentru care s-au efectuat plăți în anul 2012 sunt:

- Proiect reabilitare drumuri nationale Etapa a VI-a (1112 km), obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 626,9 milioane lei;
- Autostrada Orastie-Sibiu, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 485,4 milioane lei;
- Reabilitarea liniei de c.f. Brasov - Simeria, componena a Coridorului IV paneuropean, pentru circulapia trenurilor cu viteza maxima de 160 km/h, sectiunea Coslariu – Sighisoara, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 457,6 milioane lei;
- Autostrada Bucuresti-Brasov, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 441,9 milioane lei;
- Autostrada Cernavoda-Constanta, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 409,2 milioane lei;
- Autostrada Brasov-Cluj-Bors, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 358,1 milioane lei;
- Constructia Variantei De Ocolire A Oraselor Deva - Orastie La Standard De Autostradă, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 329,4 milioane lei;
- Autostrada Nadlac-Arad, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 284,1 milioane lei;
- Reabilitarea liniei C.F. Frontiera-Curtici-Simeria, parte componenta a Coridorului IV paneuropean pentru circulatia trenurilor cu viteză maxima de 160 km/h, sectiunea: Frontiera-Curtici-Arad-km 614 (tronsonul 1), obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 270,3 milioane lei;
- Autostrada Arad - Timisoara și By-Pass Arad, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 248,8 milioane lei;

- Magistrala V - Metrou, Etapa I-a Drumul Taberei – Universitate, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 178,4 milioane lei;
- Varianta de ocolire a municipiului Constanta, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 173,5 milioane lei;
- Autostrada Lugoj-Deva, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 160,9 milioane lei;
- Reabilitarea liniei de c.f. Brasov - Simeria, componenta a Coridorului IV paneuropean, pentru circulatia trenurilor cu viteza maxima de 160 km/h, sectiunea: Coslariu – Simeria, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 142,6 milioane lei;
- Reabilitarea sectiunii Baneasa-Fetesti de pe linia CF Bucuresti-Constanta ISPA 2000/RO/16/P/PT/001, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 139,7 milioane lei;
- Proiect de reabilitare a drumurilor nationale etapa a IV-a001, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 132,6 milioane lei;
- Autostrada Timisoara-Lugoj, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 125,9 milioane lei;
- Largire la 4 benzi de circulatie a DN 73 între km.7+000 - 11+100 si drum de legatura cu DN 73D, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 124 milioane lei;
- Varianta ocolitoare a orasului Brasov pe DN 1, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 121,2 milioane lei;
- Reabilitarea sectiunii de cale ferata Campina-Predeal de pe linia de cale ferata Bucuresti-Brasov ISPA 2003/RO/16/P/PT/007, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 118,9 milioane lei;
- Reabilitare DN 2D Focsani - Ojdula Km 0+000- 118+873, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 105,6 milioane lei;
- Reabilitare DN 6 Alexandria-Craiova km 90+190 - km 222+183, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 102,3 milioane lei;
- Refunctionalizare imobil Spital Clinic de Urgenta cu 300 de paturi Iasi, in curs de executie, pentru amenajarea Institutului Regional de Oncologie 300 paturi Iasi, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 99,8 milioane lei;

- Teatrul National Bucuresti I. L. Caragiale stab. si siguranta in exploatare optimizarea functionala, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 102,1 milioane lei;
- Program constructii sali de sport- A, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 85 milioane lei;
- Varianta de ocolire Suceava, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 77,2 milioane lei;
- Magistrala V metrou. Drumul Taberei - Pantelimon. Tronson Universitate – Pantelimon, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 73,3 milioane lei;
- Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apa si canalizare precum si a statiilor de tratare a apei potabile si a apei uzate – A, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 68,5 milioane lei;
- Varianta de ocolire a municipiului Iasi Etapa I - Varianta Sud, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 65 milioane lei;
- Reabilitarea sectiunii Drobeta Turnu Severin - Lugoj Km 332+150 - Km 495+800, obiectiv pentru care în anul 2012 au fost înregistrate plăți în valoare de 64,4 milioane lei.

V. Activele financiare și nefinanciare guvernamentale

-milioane lei-

solduri la sfârșitul perioadei		
	31.12.2011	31.12.2012
Active nefinanciare Total	595.903,9	588.880,4
din care:		
Active fixe corporale	580.303,7	572.783,6
Active fixe necorporale	1.997,2	2.018,3
Stocuri	13.603,0	14.078,5
Active financiare Total	240.129,4	233.837,3
din care:		
Active financiare necurente	35.982,3	3.660,1
Titluri de participare	27.343,5	30.944,8
Creante necurente	12.740,1	12.509,2
Creante curente	151.606,6	144.699,3
Disponibilitati la banci,trezoreria statului si Trezoreria Centrala	12.456,9	42.023,9

1. Situatia activelor nefinanciare ale institutiilor publice la 31 decembrie 2012

Activele fixe necorporale sunt active fără substanță fizică, care se utilizează pe o perioadă mai mare de un an.

Activele fixe necorporale sunt în sumă de 2.018,3 milioane lei și reprezintă contravaloarea programelor informatice, licențelor, brevetelor, cheltuieli de dezvoltare etc. deținute de instituțiile publice din care:

- **927,1 milioane lei** (45,9% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul de stat;
- **903,2 milioane lei** (44,8% din total active fixe necorporale) reprezentând active fixe necorporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul unităților administrativ-teritoriale;
- **165,4 milioane lei** (8,2% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- **22,6 milioane lei** (1,1% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate integral din venituri proprii.

Activele fixe corporale cuprind: terenuri și clădiri, instalații tehnice, mijloace de transport, animale și plantații, mobilier, aparatură birotică, alte active corporale deținute de stat și unitățile administrativ-teritoriale. Acestea prezintă un sold de **572.783,6 milioane lei** din care:

- **în sumă de 242.389,9 milioane lei** (42,3 % din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul de stat**;
- **în sumă 328.415,2 milioane lei** (57,4% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul unităților administrativ-teritoriale**;
- **817,0 milioane lei** (0,1% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul Fondului național unic de asigurări de sănătate** ;
- **1.161,5 milioane lei** (0,2% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii**.

Stocurile sunt active circulante deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității sau materii prime, materiale și alte consumabile ce urmează a fi folosite în desfășurarea activității instituției.

La data de 31 decembrie 2012 stocurile sunt **în sumă de 14.078,5 milioane lei**.

2. Creanțe

Creanțele statului român însumau, la data de 31 decembrie 2012, **1.101,8 milioane dolari SUA** pe relația de valute convertibile, **1.300,5 milioane ruble transferabile** și alte sume în diverse valute, din care:

A. DATORII REGLEMENTATE (în curs de încasare prin derularea Acordurilor guvernamentale)

- **860.523,4 mii USD¹** (din care: Irak - 843.466,8 mii USD, R. Mozambic -14.087,3 mii USD, R. Guineea -2.305,5 mii USD, R.P.D. Coreeană -546,9 mii USD și R.D. Congo - 116,9 mii USD).

- **24,4 mii EUR** - Guineea

B. DATORII NEREGLEMENTATE

- **241.308 mii USD** (din care: Sudan -169.858 mii USD, Libia - 45.568,3 mii USD, Nigeria - 12.587 mii USD, R. Centrafricană -10.686,2 mii USD, Somalia-2.509,5 mii USD și Tanzania-99 mii USD).

- **1.300.543,6 mii RBT** - Cuba

- **881,3 mii lire sterline** - Sudan

- **22.930,1 mii dinari libieni** - Libia

VI. Finanțarea deficitului bugetar și datoria publică

Finanțarea deficitului bugetar (în termeni cash) în anul 2012 s-a asigurat în proporție de 35% din surse interne și respectiv 65% din sursele externe, prin: emisiuni de titluri de stat pe piața internă și externă, trageri din împrumuturile externe contractate în vederea finanțării de proiecte, împrumuturi ale autorităților administrației publice locale, precum și sume încasate din activitatea de privatizare utilizate prin mecanismul Fondul Național de Dezvoltare.

În anul 2012, datoria publică guvernamentală externă contractată și/sau utilizată pentru finanțarea deficitului bugetar, refinanțarea datoriei publice guvernamentale și consolidarea rezervei financiare (buffer) în valuta aflate la dispoziția Trezoreriei Statului (buffer) a fost

---

¹ În perioada ianuarie-decembrie 2012 s-au încasat în contul creanțelor României 70,8 milioane dolari SUA (Irak, Mozambic și R.D.Congo).

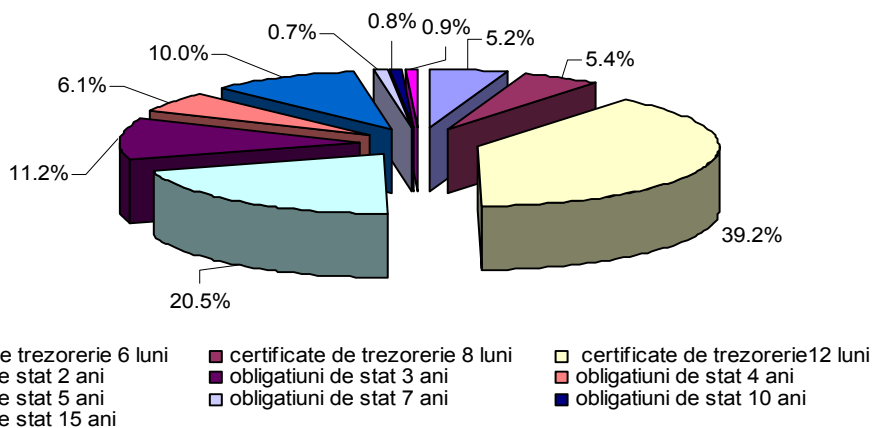
asigurată astfel:

- ✚ In principal prin emisiunile de euroobligatiuni demoninate în EUR și USD, astfel:
  - în luna ianuarie, a fost lansată cu succes prima emisiune de euroobligațiuni denominată în USD în cadrul programului MTN, în valoare de 1,5 miliarde USD, cu scadența la 10 ani și cuponul de 6,75%, urmată în luna februarie de o redeschidere în valoare de 750 de milioane USD, la un randament de 6,45% (în scădere cu 42,5 puncte de baza față de randamentul de 6.875% aferent tranzacției inițiale), ca urmare a interesului mare al investitorilor pentru titluri românești;
  - în luna septembrie, România a redeschis emisiunea de euroobligațiuni lansată în anul 2008 cu scadența la 10 ani și cu cupon de 6,50%, volumul atras fiind de 750 de milioane EUR, la un randament de 5,1 %.
  - ultima tranzacție din anul 2012 a avut loc în luna octombrie, când Ministerul Finanțelor Publice a lansat cu succes o nouă emisiune de euroobligatiuni pe piața externă de capital în cadrul programului MTN în valoare de 1,5 miliarde de euro, de acesta dată cu scadența la 7 ani, și un cupon de 4.875 %, la un randament de 5,04 %, în scădere față de randamentul de 5,1 % al redeschiderii emisiunii de obligațiuni efectuate în luna septembrie 2012.
- ✚ În completarea emisiunilor de euroobligațiuni, s-au efectuat trageri din creditele externe destinate finanțării de proiecte în valoare de 2,2 mld.lei.

Sursele interne pentru finanțarea deficitului bugetar și pentru refinanțarea datoriei publice guvernamentale s-au asigurat în principal prin emisiuni de titluri de stat pe piața internă, în vederea îndeplinirii obiectivului de dezvoltare a pieței titlurilor de stat și de consolidare a curbei de randamente aferentă titlurilor de stat, după cum urmează:

- ✚ emisiuni de titluri de stat denuminate în lei, în valoare de 58,2 mld lei, din care:
  - 49,8% au fost certificate de trezorerie cu scadențe de până la 1 an, diferența de 50,2% fiind reprezentată de emisiunile de obligațiuni de tip benchmark cu scadență de până la 15 ani;

Structura titlurilor de stat denuminate în lei emise în anul 2012

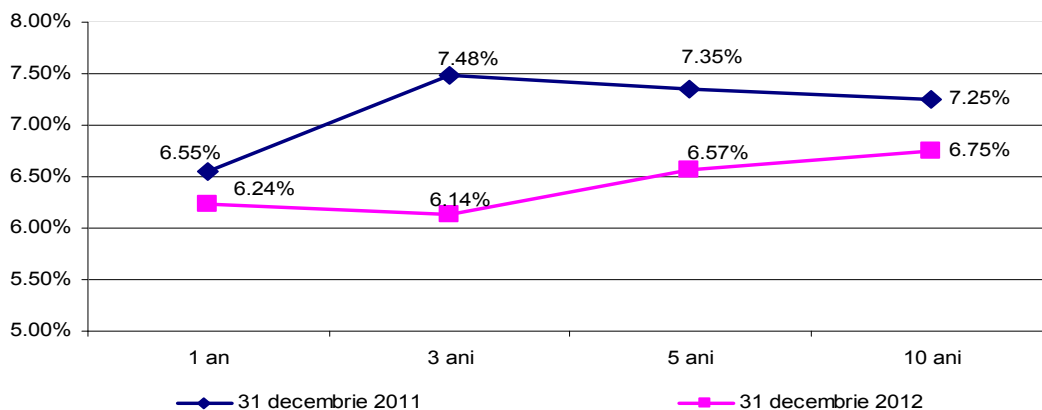
✚ titluri de stat denuminate în Euro în valoare de 763,3 mil Euro (respectiv 3,5 miliarde lei) în scopul refinanțării emisiunii de obligațiuni denuminate în Euro scadente în noiembrie 2012 astfel :

- în luna octombrie, Ministerul Finanțelor Publice a redeschis emisiunea de obligațiuni în Euro cu maturitatea de 4 ani lansată în anul 2011, având cuponul de 4,7%, atragând un volum de 421,5 mil. Euro la un randament de 3,76%,
- în luna noiembrie a redeschis emisiunea de obligațiuni în Euro cu maturitatea de 3 ani lansată în anul 2011, la un cupon de 4,5%, atragând un volum de 341,8 mil. Euro la un randament de 3,4%.

Randamentele titlurilor de stat denuminate in lei pe piata primară au înregistrat o scădere accentuată la sfârșitul anului 2012 comparativ cu sfârșitul anului 2011, deși în cursul anului evoluția randamentelor a fost oscilantă, cu perioade de creștere sau scădere, atat datorită unor factori externi cât și interni. Astfel, în prima parte a anului 2012, randamentul titlurilor de stat pe piața primară a scăzut atât ca urmare a cererii mare a investitorilor cât și a politicii BNR de reducere a ratei dobanzii de referință cu 75 bps până la nivelul actual de 5,25%. Deteriorarea conjuncturii externe ca urmare a crizei datoriei din Grecia și a crizei datoriei suverane din zona Euro, combinată cu turbulențele politice interne, au determinat însă creșterea aversiunii față de risc a investitorilor și implicit creșterea randamentelor la titlurile de stat începând cu luna iunie 2012. Încrederea investitorilor a revenit în luna septembrie odată cu lansarea emisiunii de obligațiuni pe piața externă de capital, iar Ministerul Finanțelor Publice a depus eforturi pentru construirea graduala a curbei randamentelor de titluri de stat.

După alegerile parlamentare din luna decembrie 2012, s-a înregistrat o scădere accentuată a randamentelor la titlurile de stat emise pe piața internă pe fondul creșterii cererii investitorilor, îndeosebi nerezidenți, ca urmare a anunțurilor facute de Barclays în luna noiembrie privind adăugarea României începând cu 31 martie 2013 la indexul EM Local Currency Government Index. Anunțul facut de Barclays a fost urmat în luna ianuarie de cel al JPMorgan cu privire la eligibilitatea României de a fi inclusă în indexul GBI-EM Index Series începând cu 1 martie 2013. Includerea titlurilor de stat în acest index de referință reprezintă un semnal foarte pozitiv pentru dezvoltarea pe termen mediu a pieței interne a titlurilor de stat și va contribui la reducerea graduală a costurilor de finanțare pentru Ministerul Finanțelor Publice pe termen mediu și la extinderea maturității titlurilor de stat emise pe această piață, prin emiterea de titluri de stat preponderent cu scadențe pe termen mediu și lung, și implicit la reducerea riscului de refinanțare.

Evoluția randamentelor titlurilor de stat emise în lei pe piața primară

Datoria guvernamentală brută conform metodologiei UE a crescut de la 34,7% din PIB la sfârșitul anului 2011 la 37,8% din PIB la 31 decembrie 2012, situându-se sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul Uniunii Europene.

Dacă se are în vedere rezerva financiară în valută aflată la dispoziția Trezoreriei Statului, datoria guvernamentală netă² a crescut de la 32,6% din PIB la sfârșitul anului 2011 la 35,2% la sfârșitul lunii anului 2012. Creșterea de datorie guvernamentală a fost determinată în principal de angajarea de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, atât de

² reprezentând datoria brută diminuată cu rezerva financiară.

pe piața internă, prin emisiuni de titluri de stat, cât și de pe piața externă, prin emisiuni de euroobligațiuni, și din trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte conform celor detaliate mai sus.

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE

